

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (druhého rozšířeného senátu)

22. ledna 2013*

„Státní podpory — Ocelářství — Daňové pobídky na podporu rozvoje oblasti podél hranice s bývalou Německou demokratickou republikou a bývalou Československou republikou — Neoznámené podpory — Rozhodnutí prohlašující podporu za neslučitelnou se společným trhem — Vrácení — Opoždění — Právní jistota — Stanovení podpor, které se mají vrátit — Podpory, na které se vztahuje Smlouva o ESUO — Investice na ochranu životního prostředí — Aktualizační sazba“

Ve věci T-308/00 RENV,

Salzgitter AG, se sídlem v Salzgitteru (Německo), zastoupená J. Sedemundem a T. Lübbigem, advokáty,

žalobkyně,

podporovaná:

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou M. Lummou a A. Wiedmann, jako zmocněnci, ve spolupráci s U. Karpensteinem, advokátem,

vedlejší účastníci,

proti

Evropské komisi, původně zastoupené V. Kreuschitzem a M. Niejahrem, poté V. Kreuschitzem a T. Maxian Ruschem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2000/797/ESUO ze dne 28. června 2000 týkající se státní podpory poskytnuté Spolkovou republikou Německo společností Salzgitter AG, Preussag Stahl AG a ocelářským dceřiným společností skupiny, dnes seskupeným pod názvem Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG) (Úř. věst. L 323, s. 5),

TRIBUNÁL (druhý rozšířený senát),

ve složení N.J. Forwood (zpravodaj), předseda, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Bialecka, J. Schwarcz a A. Popescu, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: T. Weiler, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. června 2011,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobkyně, společnost Salzgitter AG, je součástí skupiny působící v ocelářském odvětví spolu se společností Preussag Stahl AG a dalšími podniky činnými v témže odvětví.
- 2 Dne 5. srpna 1971 byl v Německu přijat „Zonenrandförderungsgesetz“ [(německý zákon směřující k podpoře rozvoje oblasti podél hranic s bývalou Německou demokratickou republikou (NDR) a bývalou Československou republikou, dále jen „ZRFG“)]. Tento právní předpis, včetně jeho pozdějších změn, byl schválen Komisí Evropských společenství ve vztahu k článku 92 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 87 ES) a článku 93 Smlouvy o ES (nyní článek 88 ES). Poslední změny ZRFG byly schváleny Komisí jako státní podpory slučitelné se Smlouvou o ES (Úř. věst. 1993, C 3, s. 3). ZRFG přestal s konečnou platností platit v roce 1995.
- 3 Od počátku článek 3 ZRFG stanovil daňové pobídky formou zvláštních odpisů (Sonderabschreibungen) a výjimečných rezerv osvobozených od daně (steuerfreie Rücklagen) pro investice uskutečněné v jakémkoli závodě jakéhokoli podniku umístěném podél hranic s bývalou NDR a bývalou Československou republikou (dále jen „Zonenrandgebiet“).
- 4 Poté, co Komise objevila v ročních účetních závěrkách z roku 1994/1995 a 1995/1996 společnosti Preussag Stahl, která je nyní součástí téže skupiny jako žalobkyně, že byly této společnosti mezi lety 1986 a 1995 přiznány četné podpory na základě článku 3 ZRFG, vyrozuměla Spolkovou republiku Německo o svém rozhodnutí zahájit postup upravený v čl. 6 odst. 5 rozhodnutí Komise č. 2496/96/ESUO ze dne 18. prosince 1996, kterým se stanoví pravidla Společenství pro podpory v odvětví ocelářství (Úř. věst. L 338, s. 42, dále jen „šestý kodex pro podporu ocelářskému průmyslu“). Tímto rozhodnutím zveřejněným dne 24. dubna 1999 v *Úředním věstníku Evropských společenství* (Úř. věst. C 113, s. 9) vyzvala Komise zúčastněné strany k předložení jejich připomínek k dotčeným podporám. V rámci správního řízení obdržela Komise připomínky německých úřadů, zejména v dopise ze dne 10. května 1999, jakož i připomínky jediného vedlejšího účastníka – zúčastněné strany, UK Steel Association, které předala Spolkové republice Německo.
- 5 Dne 28. června 2000 přijala Komise rozhodnutí o státní podpoře poskytnuté Spolkovou republikou Německo žalobkyni, Preussag Stahl AG a ocelářským dceřiným společnostem skupiny, dnes seskupeným pod názvem Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG) (Úř. věst. L 323, s. 5, dále jen „napadené rozhodnutí“). Na základě tohoto rozhodnutí byly zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně upravené článkem 3 ZRFG, ze kterých měla SAG prospěch, odpovídající základu umožňujícímu poskytnutí subvencí, ve výši 484 milionů a 367 milionů německých marek (DEM), kvalifikovány jako státní podpory neslučitelné se společným trhem. V souladu s články 2 a 3 napadeného rozhodnutí nařídila Komise Spolkové republice Německo, aby tyto podpory byly jejich příjemcem vráceny, a vyzvala ji, aby uvedla přesné podmínky pro jejich vrácení.
- 6 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 21. září 2000 podala žalobkyně projednávanou žalobu na neplatnost. Spolkové republice Německo bylo povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání žalobkyně.
- 7 Rozsudkem ze dne 1. července 2004, Salzgitter v. Komise (T-308/00, Sb. rozh. s. II-1933), Tribunál částečně zrušil napadené rozhodnutí.

- 8 Tribunál, který zamítl první, druhý, třetí a osmý žalobní důvod, se naopak v reakci na sedmý žalobní důvod vycházející z porušení zásady právní jistoty domníval, že Komise nemůže požadovat v roce 2000 vrácení podpor vyplacených žalobkyni v letech 1986 a 1995, aniž tím tuto zásadu poruší. Zrušil proto články 2 a 3 napadeného rozhodnutí, týkající se povinnosti Spolkové republiky Německo požadovat vrácení státních podpor, které byly předmětem tohoto rozhodnutí.
- 9 Za těchto okolností se Tribunál domníval, že není nutné se vyjádřit ke čtvrtému, pátému a šestému žalobnímu důvodu, které se týkají stanovení výše podpor k navrácení.
- 10 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 16. září 2004 podala Komise proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek. Žalobkyně vedlejším kasačním opravným prostředkem navrhovala částečné zrušení napadeného rozsudku zejména v rozsahu, v němž nezrušil článek 1 sporného rozhodnutí, který kvalifikuje zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně, které využívala na základě ZRFG, jako „státní podpory“.
- 11 Rozsudkem ze dne 22. dubna 2008, Komise v. Salzgitter (C-408/04 P, Sb. rozh. s. I-2767, dále jen „rozsudek o kasačním opravném prostředku“) zamítl Soudní dvůr vedlejší opravný prostředek. Zrušil naopak rozsudek Salzgitter v. Komise, bod 7 výše, v rozsahu, v němž zrušil články 2 a 3 napadeného rozhodnutí. Soudní dvůr měl v zásadě za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že za okolností projednávaného případu nezjistil, zda Komise nezůstala při výkonu svých kontrolních pravomocí zjevně nečinná a nedopustila se jasného porušení své povinnosti řádné péče, když nepovolila sporné podpory a nařídila v červnu roku 2000 jejich navrácení. Dále vrátil věc Tribunálu a určil, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení po vrácení věci

- 12 Věc byla přidělena sedmému rozšířenému senátu Tribunálu. Vzhledem k tomu, že bylo pozměněno složení senátů Tribunálu, byl soudce zpravodaj přidělen k druhému rozšířenému senátu, kterému byla v důsledku toho projednávána věc přidělena.
- 13 V souladu s čl. 119 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu předložily žalobkyně, Komise a Spolková republika Německo jakožto vedlejší účastnice řízení písemná vyjádření.
- 14 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál o zahájení ústní části řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu vyzval účastníky řízení, aby písemně odpověděli na několik otázek. Účastnice řízení této žádosti vyhověly ve stanovených lhůtách.
- 15 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 10. června 2011. Při této příležitosti Tribunál vyslechl svědectví p. Beckera, vedoucího právní služby žalobkyně v letech 1972 až 2002 a p. Boeshertza, vedoucího odboru generálního ředitelství „pro hospodářskou soutěž“ Komise a zpravodaje pověřeného spisem, který byl základem pro přijetí napadeného rozhodnutí Komisí.
- 16 Žalobkyně a Spolková republika Německo navrhují, aby Tribunál:
- zrušil články 2 a 3 napadeného rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení;
- a podpůrně,

- zrušil článek 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká investic ve výši 17 549 000 DEM, jakož i investic ve výši 332 milionů DEM směřujících k ochraně životního prostředí, která nespadá do rozsahu působnosti ESUO;
 - zrušil čl. 2 odst. 2 třetí větu napadeného rozhodnutí a uložil Komisi, aby určila zvláštní skutečné zvýhodnění podniku;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 17 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- zamítl žalobu jako neopodstatněnou;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

1. *K přípustnosti návrhových žádání směřujících k tomu, aby se Komisi nařídilo určit skutečné zvýhodnění, které žalobkyně na základě podpor požívala*
- 18 V rámci podpůrně předložených návrhových žádání žalobkyně navrhuje Tribunálu, aby Komisi nařídil, aby určila skutečné zvýhodnění, které žalobkyně na základě sporných podpor požívala prostřednictvím odložení daně.
- 19 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci pravomoci zrušit akt, která je mu svěřena článkem 263 SFEU, není soud Evropské unie oprávněn ukládat orgánům Unie soudní příkazy. Je věcí dotyčného orgánu přijmout na základě článku 266 SFEU opatření plynoucí z povinnosti vyhovět případnému zrušujícímu rozsudku, přičemž pod kontrolou unijního soudu vykonává posuzovací pravomoc, kterou za tímto účelem disponuje a řídí se přitom jak výrokem a odůvodněním rozsudku, kterému má povinnost vyhovět, tak ustanoveními práva Unie (v tomto smyslu viz usnesení Tribunálu ze dne 29. listopadu 1993, Koelman v. Komise, T-56/92, Recueil, s. II-1267, bod 18, a rozsudek Tribunálu ze dne 15. června 2000, Alzetta a další v. Komise, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, Recueil, s. II-2319, bod 42 a citovaná judikatura).
- 20 Z toho vyplývá, že návrhová žádání uvedená v bodě 18 výše jsou nepřijatelná.

2. *K věci samé*

- 21 Jelikož rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, částečně zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu, tento soud hlavně přezkoumá sedmý žalobní důvod, který směřuje ke zrušení článků 2 a 3 napadeného rozhodnutí. V tomto rámci se jedná o určení, zda se Komise za okolností projednávaného případu dopustila jasného porušení své povinnosti řádné péče a zůstala zjevně nečinná při výkonu svých kontrolních pravomocí tím, že v červnu 2000 odmítla sporné podpory a nařídila jejich vrácení.
- 22 Podpůrně, pokud bude tento žalobní důvod vycházející z porušení zásady právní jistoty zamítnut, bude muset Tribunál přezkoumat další žalobní důvody, o kterých nerozhodl a které podporují návrh na méně rozsáhlé zrušení. Tyto žalobní důvody vycházejí z toho, že Komise měla neprávem za to, že se na určité investice vztahuje Smlouva o ESUO, že část dotčených podpor měla za cíl ochranu životního prostředí a konečně z toho, že bylo nesprávně posouzeno určení rozhodné aktualizací sazby.

K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady právní jistoty

- 23 V rozsudku o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, Soudní dvůr připomněl, že i při neexistenci promlčecí lhůty upravené zákonodárcem Společenství brání základní požadavek právní jistoty tomu, aby Komise mohla stále odkládat výkon svých pravomocí (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, body 100 až 103).
- 24 Komise nicméně zdůraznila, že oznámení státních podpor členským státem je ústředním prvkem souboru pravidel práva Společenství upravujících jejich kontrolu, a že se tedy v případě jejich neoznámení nemohou podniky, které jsou příjemci těchto podpor, dovolávat legitimního očekávání (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 104).
- 25 Soudní dvůr v tomto ohledu rovněž připomněl, že režim stanovený Smlouvou o ESUO týkající se státních podpor se odlišuje svým zvláště striktním charakterem od režimu, na který se vztahuje Smlouva o ES (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 105).
- 26 Soudní dvůr z toho vyvodil, že pokud byla v rámci Smlouvy o ESUO poskytnuta určitá podpora, aniž byla oznámena, vede zpoždění ze strany Komise při výkonu jejích kontrolních pravomocí a při nařízení navrácení této podpory k protiprávnosti tohoto rozhodnutí o navrácení pouze ve výjimečných případech, kdy Komise zůstala zjevně nečinná a jasně porušila svou povinnost řádné péče (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 106).
- 27 V tomto ohledu je na úvod třeba uvést, že je nesporné, že Spolková republika Německo Komisi sporné podpory neoznámila. Spolková republika Německo tak porušila povinnost, kterou jí ukládá článek 6 rozhodnutí Komise č. 3484/85/ESUO ze dne 27. listopadu 1985, kterým se zavádějí pravidla Společenství pro podpory ocelářskému průmyslu (Úř. věst. L 340, s. 1, dále jen „třetí kodex podpor ocelářskému průmyslu“), od vstupu toho rozhodnutí v platnost dne 1. ledna 1986 (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 93).
- 28 V rozporu s tím, co uvádí Spolková republika Německo, nemůže být porušení její povinnosti oznámení zpochybněno okolností, že žalobkyně přijala již před tím, než vstoupil třetí kodex podpor ocelářskému průmyslu v platnost, rozhodnutí týkající se určitých investic, jejichž financování, které bylo umožněno režimem podpor zakotveným v článku 3 ZRFG, mělo pokračovat po tomto datu.
- 29 Jak totiž Soudní dvůr připomněl v bodě 91 rozsudku o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, na rozdíl od Smlouvy o ES nerozlišuje Smlouva o ESUO mezi novými a existujícími podporami, jelikož čl. 4 písm. c) UO jednoduše zakazuje podpory poskytnuté členskými státy v jakékoli formě.
- 30 Z toho vyplývá, že povinnost oznámení, kterou měla Spolková republika Německo ode dne vstupu třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu v platnost, se případně týkala daňových výhod, které žalobkyně získala na základě článku 3 ZRFG ode dne vstupu tohoto kodexu v platnost, včetně finančních výhod týkajících se investic uskutečněných před tímto datem.
- 31 Dále Soudní dvůr rozhodl, že slučitelnost podpor se společným trhem může být v rámci kodexů podpor ocelářskému průmyslu posouzena pouze z hlediska pravidel, která platila v době, kdy byly předmětné podpory skutečně vyplaceny (viz rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 92 a citovaná judikatura).
- 32 Přitom z vysvětlení poskytnutých Spolkovou republikou Německo na jednání zejména vyplývá, že aby měl podnik prospěch z podpory na základě článku 3 ZRFG, musel každý rok v daňovém prohlášení žádat o dotace ve formě zvláštních odpisů nebo vytvoření rezerv osvobozených od daně na základě tohoto ustanovení. Je tedy třeba mít za to, že Spolková republika Německo vyplatila žalobkyni podpory v době, kdy třetí kodex podpor ocelářskému průmyslu byl platný, a tedy ukládal tomuto členskému státu sporné podpory oznámit předem.

- 33 Za těchto okolností je tedy nezbytné ověřit, zda přístup Komise odpovídá kritériím připomenutým v bodě 26 výše.
- 34 Žalobkyně tvrdí, že Komise měla přinejmenším od roku 1982 k dispozici informace týkající se podpor, které jí byly poskytnuty. Komise od toho okamžiku dostávala řadu zpráv o činnosti a ročních účetních závěrek žalobkyně, ze kterých jasně vyplývalo, že jí byly poskytovány podpory.
- 35 Žalobkyně doplňuje, že Komise věděla o skutečnosti, že Spolková republika Německo neoznámila tyto podpory, jelikož již začaly být poskytovány v okamžiku, kdy vstoupil v platnost třetí kodex podpor ocelářskému průmyslu, a že podle tohoto členského státu tak neodpovídaly kvalifikaci „projektu“ uvedené v článku 6 tohoto kodexu.
- 36 Přitom podle žalobkyně byla Komise v projednávaném případě vázána povinností zvláštní péče, jelikož přijetím třetího kodexu došlo k základní změně jejího právního názoru ohledně použití čl. 4 písm. c) UO, zejména pokud jde o regionální podpory.
- 37 Žalobkyně rovněž odkazuje na nedělitelnou vazbu, která podle ní existuje mezi režimem kvót a kontrolou podpor. Z toho vyplývá povinnost koordinace a vzájemných výměn informací mezi různými příslušnými službami Komise za účelem zohlednění protiprávních podpor při stanovení kvót.
- 38 Komise tyto argumenty zpochybňuje. Tvrdí, že neměla povinnost číst zprávy o činnostech a že z těchto zpráv a ročních účetních závěrek, i když odkazují na článek 3 ZRFG, sporné podpory nevyplývají.
- 39 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout souvislost, kterou Komise stanovila mezi poskytováním nepovolených podpor a výrobními kvótami v ocelářském odvětví v rámci přizpůsobení režimu zavedeného rozhodnutím č. 2794/80/ESUO ze dne 31. října 1980, které zavádí systém výrobních kvót oceli pro podniky ocelářského průmyslu (Úř. věst. L 291, s. 1).
- 40 Od rozhodnutí Komise č. 2177/83/ESUO ze dne 28. července 1983, kterým se prodlužuje režim dohledu a výrobních kvót pro některé výrobky pro podniky ocelářského průmyslu (Úř. věst. L 208, s. 1) totiž Komise mohla na základě článku 15 A tohoto rozhodnutí „snížit výrobní kvóty podniku, shledala-li, že dotčený podnik využívá [využíval] podpory nepovolené Komisí na základě rozhodnutí č. 2320/81/ESUO nebo že podmínky spojené s povolením podpory nebyly dodrženy“. Podle tohoto ustanovení „takovéto zjištění vylučovalo rovněž podnik z úprav [kvót] na základě článků 14, 14 A, 14 B, 14 C a 16 rozhodnutí [č. 2177/83]“. V podstatě stejná pravidla byla obsažena v opatřeních prodlužujících tento režim dohledu a výrobních kvót.
- 41 V tomto kontextu Soudní dvůr připomněl, že režim výrobních kvót a kodexy podpor ocelářskému průmyslu tvoří sourodý celek a sledují společný cíl, tj. restrukturalizaci nezbytnou pro přizpůsobení výroby a kapacit předvídatelné poptávce a znovuzavedení konkurenceschopnosti evropského ocelářství, a že tedy nebylo svévolné ani diskriminační, že údaje vyplývající z použití jednoho z těchto systémů mohly být převzaty jako reference v systému jiném (viz rozsudek Salzgitter v. Komise, bod 7 výše, bod 177 a citovaná judikatura).
- 42 Z toho vyplývá, že Komise mohla na základě režimu doзору a výrobních kvót popsaného v bodě 40 výše ověřit informace týkající se výroby ocelářských podniků, aby určila, zda zachování nebo zvýšení výrobních kapacit nevyplývalo z nepovolených státních podpor, a případně zda bylo v důsledku toho odůvodněné snížit kvóty přiznané podnikům, které z nich měli prospěch.
- 43 V projednávaném případě je nesporné, že Komise dostávala od konce roku 1988 různé zprávy o činnosti a roční účetní závěrky žalobkyně, přičemž první se týkaly hospodářského roku 1987/1988. K těmto oznámením došlo zejména v rámci řízení týkajících se přidělování výrobních kvót žalobkyni.

- 44 Není ani zpochybněno, že tyto první zprávy a roční účetní závěrky v podstatě obsahovaly obdobné informace jako ty obsažené ve zprávách o činnosti a ročních účetních závěrkách žalobkyně pro roky 1994/1995 a 1995/1996, které vedly Komisi k tomu, aby zahájila šetření vedoucí k přijetí napadeného rozhodnutí. Tyto informace tvoří rubrika, ze které v různých dokumentech vyplývají výjimečné rezervy, které žalobkyně uskutečnila na základě článku 3 ZRFG.
- 45 Nicméně uplynutí několika let mezi okamžikem oznámení zprávy o činnosti a ročních účetních závěrek za hospodářský rok 1987/1988 a okamžikem, kdy Komise vykonala svou kontrolní pravomoc, nepředstavuje v okolnostech projednávaného případu její zjevnou nečinnost ani jasné porušení její povinnosti řádné péče.
- 46 Ze samotných údajů obsažených v těchto dokumentech totiž zjevně nevyplyvá, že všechny nebo část výjimečných rezerv, které jsou v nich uvedeny, odpovídají kvalifikaci státní podpory „neslučitelné se společným trhem uhlí a ocelí“ ve smyslu čl. 4 písm. c) UO.
- 47 Z odkazu na článek 3 ZRFG, jakož i z krátkého vysvětlení ohledně zvláštních odpisů uskutečněných na jeho základě tak nemohlo zjevně vyplývat, že Spolková republika Německo poskytla žalobkyni podpory prostřednictvím složitého mechanismu snížení zdanitelného základu daně, který mimo jiné spočíval ve vytvoření rezerv osvobozených od daně nebo výjimečných dotací na odpisy během prvních let po určitých investicích.
- 48 Tento závěr je dále podpořen okolností, že část roční zprávy za rok 1987/1988, která obsahuje vysvětlení ohledně právního základu rezerv a zvláštních odpisů, odkazuje na několik německých právních předpisů platných v dané době a že – což nebylo zpochybněno – dotčená zpráva neprovádí žádné rozlišení mezi částkami těchto rezerv a těchto odpisů, které se vztahují ke každému z těchto právních základů.
- 49 Totéž platí pro další zprávy o činnosti a roční účetní závěrky předané žalobkyní Komisi a týkající se pozdějších hospodářských let, jelikož tyto neobsahují žádný dodatečný údaj ohledně původu a povahy rezerv osvobozených od daně a zvláštních odpisů, ze kterých měla žalobkyně prospěch na základě článku 3 ZRFG.
- 50 Žádný z argumentů vznesených žalobkyní a Spolkovou republikou Německo ostatně nemůže zpochybnit tento závěr.
- 51 Tak nejprve dopis Komise ze dne 14. prosince 1988, jakož i její rozhodnutí ze dne 18. prosince 1991, obojí určené Spolkové republice Německo, ve kterých se domnívala, že rezervy osvobozené od daně a zvláštní odpisy uskutečněné na základě článku 3 ZRFG představují státní podpory podléhající jejímu schválení ve smyslu čl. 92 odst. 1 Smlouvy o ES (nyní, po změně čl. 87 odst. 1 ES) jsou v projednávaném případě irelevantní.
- 52 Je totiž třeba připomenout, že Smlouvy o ES a ESUO jsou autonomní. Smlouva o ES, jakož i sekundární právo, které je na této Smlouvě založeno, nemohou vyvolávat účinky v oblasti působnosti Smlouvy o ESUO, jelikož se ustanovení Smlouvy o ES použijí pouze podpůrně v případě neexistence zvláštní právní úpravy ve Smlouvě o ESUO (viz rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 88 a citovaná judikatura).
- 53 Dokumenty uvedené v bodě 51 výše však byly vypracovány v rámci řízení o kontrole slučitelnosti státních podpor spadajících do působnosti Smlouvy o ES poté, co Spolková republika Německo oznámila na základě této Smlouvy režim podpor zavedený článkem 3 ZRFG. Tyto dokumenty tak spadají do odlišné oblasti, než je oblast, která je předmětem tohoto sporu. Je tedy třeba mít za to, že nemohly odstranit obtíže Komise identifikovat pouze na základě zpráv o činnosti a ročních účetních závěrek žalobkyně, které měla k dispozici, případné podpory, které žalobkyně požívala ve formě výjimečných rezerv a zvláštních odpisů a které porušovaly pravidlo zavedené čl. 4 písm. c) UO.

- 54 Tento závěr je podpořen okolností, že uvedené zprávy a roční účetní závěrky byly oznámeny Komisi v rámci řízení, která na rozdíl od řízení, jež vedla ke vzniku dopisu a rozhodnutí uvedených v bodě 51 výše, neměla zvláště za cíl kontrolu státních podpor.
- 55 Podobná zjištění je třeba vyvodit ohledně dopisu zasláního Komisí Spolkové republiky Německo dne 9. března 1987. Komise v něm totiž odkazuje na ZRFG jen proto, aby vyzvala Spolkovou republiku Německo k oznámení změny režimu podpor poskytnutých na jeho základě a to v souladu s články 92 a 93 Smlouvy o ES. Odpověď poskytnutá na tuto žádost Spolkovou republikou Německo dne 16. dubna 1987 ostatně neobsahuje žádnou skutečnost, která by naznačovala, že se korespondence týkala podpor, které nespádaly do působnosti Smlouvy o ES. V tomto ohledu je ostatně významné, že jediné ustanovení primárního práva, které je v této odpovědi zmíněno, je čl. 92 odst. 2 písm. c) Smlouvy o ES.
- 56 Dále v rozporu s tvrzením žalobkyně na jednání nemůže být Komisi vytýkáno, že při příležitosti různých výměn informací se Spolkovou republikou Německo týkajících se režimu podpor zavedenému ZRFG neupřesnily, že se tyto výměny netýkají případných podpor spadajících do působnosti Smlouvy o ES. Jak již bylo totiž připomenuto výše, článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu použitelný od 1. ledna 1986 stanovil jasně a jednoznačně povinnost oznámit Komisi podpory, které mohly být žalobkyni poskytnuty podle ZRFG (rozsudek o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, bod 93).
- 57 Je třeba dále odmítnout argument, který chtějí žalobkyně a Spolková republika Německo vyvodit ze svědectví p. Beckera ohledně schůzek, kterých se účastnil v roce 1982 se členy pracovní skupiny „Cadieux“.
- 58 Zprvu, i když toto svědectví prokazuje, že Komise v dané době věděla o skutečnosti, že žalobkyně již využívá opatření přijatá na základě ZRFG, jeho obecný odkaz na regionální podpory naopak neumožňuje prokázat, že tyto podpory spočívaly ve zvláštních odpisech nebo v rezervách osvobozených od daně zakládajících se na článku 3 ZRFG takového druhu, jaké vedly k přijetí napadeného rozhodnutí. Kromě toho mohlo být podnikům podle ZRFG poskytnuto vícero druhů podpor.
- 59 Zadrhé sama žalobkyně uznala, že během hospodářských let 1981/1982, 1982/1983 a 1983/1984 neuskutečnila zvláštní odpisy ani nevytvořila rezervy osvobozené od daně na základě ZRFG. Proto se podpory poskytnuté Spolkovou republikou Německo žalobkyni mezi obdobím, které předcházelo schůzkám uvedeným v bodě 57 výše, a okamžikem, kdy se Komise seznámila se zprávou o činnosti a ročními účetními závěrkami žalobkyně za hospodářský rok 1987/1988, v každém případě vyznačovaly určitou diskontinuitou.
- 60 Zatřetí z tohoto svědectví vyplývá, že Komise nevznesla námitky ve vztahu k podporám poskytnutým žalobkyni na základě ZRFG před rokem 1982. Přitom není možné účelně popřít, že Komise v tomto okamžiku nemohla předvídat zpřísnění úpravy státních podpor spadajících do působnosti Smlouvy o ES, ke kterému dojde o tři roky později prostřednictvím přijetí třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu. I když podle tohoto svědectví mohla Komise odkázat na možnost změny jejího hodnocení podpor, které byly žalobkyni následně poskytnuty na základě ZRFG, mohla tak učinit s ohledem na nová rozhodnutí, která měla být přijata ohledně žádostí o poskytnutí podpory na základě kodexu podpor ocelářskému průmyslu, a proto až po ukončení řízení týkajících se zvláště kontroly státních podpor, které Komisi oznámila Spolková republika Německo.
- 61 Pokud jde o tento poslední bod, je třeba zdůraznit nejen to, že Spolková republika Německo nedodržela povinnost oznámit sporné podpory, kterou měla na základě třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu, ale rovněž že uplynuly téměř tři roky mezi okamžikem, kdy tento kodex vstoupil v platnost, a sice 1. lednem 1986, a okamžikem, kdy Komise obdržela zprávu o činnosti a roční účetní závěrky žalobkyně za hospodářský rok 1987/1988.

- 62 Z toho vyplývá, že i kdyby se prokázalo, že Komise v roce 1982 věděla o podporách poskytnutých v minulosti žalobkyni na základě ZRFG, nemůže tato okolnost přispět k prokázání, že se provinila zjevnou nečinností a jasně porušila svou povinnost řádné péče tím, že nezažádala řízení o přezkumu slučitelnosti podpor poskytnutých žalobkyni poté, co na konci roku 1988 obdržela zprávu o činnosti a roční účetní závěry žalobkyně za hospodářský rok 1987/1988.
- 63 Žalobkyně a Spolková republika Německo dále tvrdí, že zjevná nečinnost a jasné porušení povinnosti řádné péče Komisí vyplývala z okolnosti, že Komise dostávala od začátku osmdesátých let různé zprávy o činnosti a roční účetní závěrky žalobkyně.
- 64 Není nezbytné vyjádřit se k otázce, zda k těmto oznamováním došlo a případně, kterým službám Komise bylo určeno, stačí pouze uvést, že nebylo prokázáno, že uvedené zprávy a roční účetní závěrky obsahovaly více informací než zpráva o činnosti a roční účetní závěrka za hospodářské období 1987/1988, ze kterých by zjevně vyplývalo, že Spolková republika Německo poskytla žalobkyni podpory ve formě komplexního mechanismu snížení zdanitelného základu prostřednictvím zvláštních odpisů nebo rezerv osvobozených od daně.
- 65 Tento závěr je podpořen okolností, že žalobkyně, jak bylo uvedeno v bodě 59 výše, neprovedla zvláštní odpisy a nevytvořila výjimečné rezervy na základě článku 3 pro ZRFG pro hospodářské roky 1981/1982, 1982/1983 a 1983/1984, a tedy neměla důvod odkázat na toto ustanovení ve svých zprávách o činnosti a ročních účetních závěrkách týkajících se tohoto období.
- 66 Pokud jde o tvrzení žalobkyně, že Komise začala sankcionovat státní podpory poskytované prostřednictvím daňových výhod až od roku 1998, i kdyby bylo považováno za prokázané, je v projednávaném případě irrelevantní. Povaha určitého opatření jakožto státní podpory musí být totiž posouzena pouze v rámci relevantních ustanovení Smlouvy o ESUO, jakož i opatření přijatých k jejímu provedení, nikoliv na základě údajné předchozí rozhodovací praxe Komise (obdobně viz rozsudky Soudního dvora ze dne 30. září 2003, Freistaat Sachsen a další v. Komise, C-57/00 P a C-61/00 P, Recueil, s. I-9975, body 52 a 53, a Tribunálu ze dne 15. června 2005, Regione autonoma della Sardegna v. Komise, T-171/02, Sb. rozh. s. II-2123, bod 177).
- 67 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise v projednávaném případě neodkládala neomezeně výkon svých pravomocí, čímž by porušila požadavek právní jistoty, kterému podléhá, a že tedy musí být sedmý žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.
- 68 Je proto třeba přezkoumat tři žalobní důvody týkající se v zásadě stanovení částky podpor k navrácení a snížení této částky.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení vyplývajících z kvalifikace určitých investic jako investic, které spadají do působnosti Smlouvy o ESUO

- 69 Žalobkyně vytýká Komisi, že měla za to, že některé daňové výhody, které mohla požívat na základě článku 3 ZRFG, spadaly do působnosti Smlouvy o ESUO, ačkoliv se na ně vztahovala Smlouva o ES.
- 70 Tyto výhody se týkají investic odpovídajících 1,3 % celkových investic dotovaných na základě článku 3 ZRFG a byly ve prospěch samostatných „ziskových center“ žalobkyně, a sice pro sociální zařízení (Sozialwirtschaft), čističku vody (Wasserwerke), slévárnu (Gießerei), jakož i výrobu potrubí (Rohrwerk). Pokud jde o zařízení pro profesní vzdělávání (berufliche Bildung) uvedené v bodě 88 napadeného rozhodnutí, žalobkyně upřesňuje, že investice týkající se tohoto zařízení již nepovažuje za investice netýkající se její ocelářské činnosti. Kvalifikace podpor týkajících se tohoto zařízení již tedy není předmětem žaloby žalobkyně.

- 71 Žalobkyně zaprvé Komisi vytýká, že se opřela hlavně o tvrzení společnosti UK Steel Association, podle kterých byly činnosti žalobkyně, na které se nevztahuje Smlouva o ESUO, zahrnuty do odvětví ESUO její výroby, aby se tyto výhody zahrnuly do základu pro výpočet podpor, avšak neověřila opodstatněnost těchto tvrzení. Přitom žalobkyně uvádí, že se tyto činnosti, na které se nevztahuje Smlouva o ESUO, liší od činností ESUO jak fyzicky, tak z účetního hlediska. Použití článku 3 ZRFG na její činnosti nespádající pod Smlouvu o ESUO tudíž mělo být posouzeno pouze s ohledem na Smlouvu o ES.
- 72 Zadruhé uvádí, že Komise neprokázala skutečný převod příjmů vyplývajících z použití dotčených daňových opatření v rámci činností nespádajících pod Smlouvu o ESUO do oblasti činností pokrytých touto Smlouvou. Takové zneužití je v projednávaném případě každopádně nemožné, protože aby mohly investice, ke kterým se vztahovaly zvláštní odpisy stanovené v článku 3 ZRFG, využívat těchto odpisů, musely být nejprve uskutečněny a vykázány.
- 73 Komise s uvedenými argumenty nesouhlasí.
- 74 Úvodem je třeba zamítnout výtku žalobkyně, podle které se Komise opřela hlavně o neověřené tvrzení UK Steel Association týkající se integrace různých činností žalobkyně. Jak vyplývá ze znění bodu 89 napadeného rozhodnutí, odkázala Komise na tato tvrzení jen pro úplnost a její rozhodnutí se opíralo i o jiné důvody.
- 75 Dále je třeba připomenout, že pravidla Smlouvy o ESUO se na základě článků 80 UO a 81 UO vztahují pouze na podniky vyvíjející výrobní činnost v oboru uhlí a oceli a že pod výrazy „uhlí“ a „ocel“ spadají pouze výrobky uvedené v příloze I Smlouvy o ESUO. Na podnik se tedy vztahuje zákaz stanovený v čl. 4 písm. c) UO jen tehdy, vykonává-li takovouto výrobní činnost (v tomto smyslu viz rozsudky Soudního dvora ze dne 17. prosince 1959, *Société des fonderies de Pont-à-Mousson v. Vysoký úřad*, 14/59, Recueil, s. 445, 467 a 468, a ze dne 28. ledna 2003, *Německo v. Komise*, C-334/99, Recueil, s. I-1139, bod 78).
- 76 Je nesporné, že žalobkyně je ocelářským podnikem odpovídajícím definici obsažené v článku 80 UO, jelikož vykonává výrobní činnost v oblasti oceli.
- 77 Nicméně okolnost, že podnik vykonává tak jako v projednávaném případě výrobní činnosti v oblasti oceli, neznamená, že všechny jeho činnosti musí být považovány za činnosti podléhající Smlouvě o ESUO (rozsudek Tribunálu ze dne 5. června 2001, *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi v. Komise*, T-6/99, Recueil, s. II-1523, bod 60).
- 78 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v podnicích vyrábějících jak výrobky spadající pod Smlouvu o ESUO, tak výrobky spadající pod Smlouvu o ES může být použití Smlouvy o ESUO na podpory určené k podpoře výrobního odvětví nespádajícího do působnosti této smlouvy odůvodněno, jestliže existuje skutečné riziko zneužití uvedených podpor ve prospěch výrobních činností zahrnutých do její působnosti. S ohledem zaprvé na zvláštnosti ocelářského odvětví a zadruhé na striktní a absolutní zákaz státních podpor uvedený v čl. 4 písm. c) UO by bylo totiž v rozporu s účelem systému zavedeného Smlouvou o ESUO podřítit přezkum podpor, které by případně mohly zvýhodňovat výrobní odvětví podniku, na které se vztahuje Smlouva o ESUO, méně přísným pravidlům Smlouvy o ES (rozsudek *Německo v. Komise*, bod 75 výše, bod 84).
- 79 Z toho vyplývá, že výtku žalobkyně, podle které měla Komise prokázat skutečné zneužití daňových výhod týkajících se investic, které nespádají pod Smlouvu o ESUO, ve prospěch jejích činností ESUO, nemůže být přijata, jelikož riziko zneužití výhod bylo v tomto ohledu dostatečně prokázáno.
- 80 Dále je třeba na základě judikatury citované v bodě 78 výše, aby toto riziko bylo skutečné. Tato podmínka je splněna, zejména jestliže „organizace činností žalobkyně nenabízí dostatečné záruky, které by umožnily vyloučit zneužití podpor na sporné investice ve prospěch jejích výrobních činností,

na které se vztahuje Smlouva o ESUO, a tedy ovlivnění hospodářské soutěže na trhu, který spadá pod tuto smlouvu“ (rozsudek ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi v. Komise, bod 77 výše, bod 74). Riziko zneužití tak musí být prokázáno na základě závažných indicií, které umožňují rozumně předpokládat, že podpory mohou být s ohledem na okolnosti projednávaného případu zneužity ve prospěch činností ESUO dotyčného ocelářského podniku.

- 81 V napadeném rozhodnutí Komise identifikovala dvě skutečnosti, které podle ní umožňují prokázat riziko zneužití. Zaprvé konstatovala, že zvláštní odpisy, a tedy podpory z nich vyplývající byly zohledněny pouze na „celkové úrovni“ žalobkyně, nikoliv na úrovni ziskových center. Zadruhé Komise poznamenala, že nebylo prokázáno, že zařízení se sociálním účelem sloužila výlučně činnostem, na které se nevztahovala Smlouva o ESUO.
- 82 Pokud jde o první skutečnost, Komise tvrdí, že i když určité investice, které mají prospěch z článku 3 ZRFG, mohly být uskutečněny v rámci činností žalobkyně, na které se nevztahuje Smlouva o ESUO, v rámci žalobkyně nicméně neexistuje oddělené účetnictví pro takové činnosti a činnosti, na které se nevztahuje Smlouva o ESUO. Na úrovni skupiny SAG mohly být tedy tyto podpory zneužity ve prospěch výrobních činností ESUO.
- 83 Toto poslední konstatování je potvrzeno informacemi poskytnutými Komisi Spolkovou republikou Německo v oznámení ze dne 28. března 2000, které se týkalo „zásad systému vnitřního účetnictví společnosti Salzgitter“. Z tohoto dokumentu totiž vyplývá, že zvláštní odpisy nejsou zaúčtovávány v „nezávislých ziskových centrech“ uvedených v bodě 70 výše. Žalobkyně neuvedla žádnou skutečnost, která by umožnila prokázat, že se zvláštní odpisy navzdory těmto informacím zúčtovaly v jejím rámci podle toho, zda se týkaly činností spadajících pod Smlouvu o ES, či Smlouvu o ESUO.
- 84 Navíc je třeba zamítnout argument žalobkyně, podle kterého je riziko zneužití vyloučeno u takových opatření podpory a investování, jaká jsou podstatou tohoto sporu. I když je pravda, že výhody, které z nich vyplývají, jsou spojeny s určitou investicí, prospěch z mechanismu stanoveného v článku 3 ZRFG nezávisí na oblasti činnosti podniku, který je jeho příjemcem. Žalobkyně má na základě tohoto ustanovení prospěch z daňových výhod jen z toho důvodu, že je usazena v Zonenrandgebiet, nezávisle na odvětví činnosti, ve kterém byly dotované investice uskutečněny.
- 85 Z toho vyplývá, že Komise správně konstatovala, zejména když žalobkyně neměla oddělené účetnictví, existenci skutečného rizika, že podpory poskytnuté pro činnosti žalobkyně nespádající pod Smlouvu o ESUO mohly být zneužity ve prospěch činností spadajících pod Smlouvu o ESUO, a tedy v tomto ohledu nerozlišovala, když stanovila základ pro vypočtení sporných podpor.
- 86 Z výše uvedených úvah vyplývá, že žalobní důvod vycházející z nesprávného posouzení, které spočívá v kvalifikaci určitých investic jako investic, na které se vztahuje Smlouva o ESUO, musí být zamítnut.

K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nezohlednění okolnosti, že se některé investice týkaly ochrany životního prostředí, jakož i z nedostatku odůvodnění

- 87 Žalobkyně tvrdí, že v letech 1985/1986 a 1994/1995 uskutečnila investice týkající se ochrany životního prostředí v celkové výši 332 milionů DEM, rozdělené na 44 projektů. Cílem těchto různých investic byla buď modernizace starých zařízení, aby se přizpůsobila novým závazným normám, nebo modernizace starých zařízení či nové investice umožňující dosáhnout vyšší úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence závazných norem.
- 88 Žalobkyně v první části žalobního důvodu uvádí, že je nesprávné, že Komise nepovolila daňové výhody, které jí pro tyto investice udělila Spolková republika Německo. Podle žalobkyně měla Komise zohlednit cíl ochrany životního prostředí sledovaný těmito výhodami, a v důsledku toho posoudit možnost, aby

byly povoleny na základě kodexů podpor ocelářskému průmyslu. Komise nedostatečně zohlednila dokumenty, které jí žalobkyně, jakož i Spolková republika Německo předložily a z nichž vyplývá, že dotčené investice měly zvláště za cíl omezit dopad jejich činností na životní prostředí.

- 89 Žalobkyně dále v druhé části žalobního důvodu zdůrazňuje, že některé investice, které uskutečnila v průběhu dotčeného období, odpovídaly kvalifikaci investic na ochranu životního prostředí ve smyslu čl. 7 písm. d) „Einkommensteuergesetz“ (zákon o dani z příjmu, dále jen „EStG“), a že z tohoto důvodu zakládaly přinejmenším do 31. prosince 1990 nárok na zvláštní odpisy obdobný tomu, který vyplývá z článku 3 ZRFG. Přitom je nesporné, že čl. 7 písm. d) EStG zavádí daňový režim s obecnou působností v Německu, nikoliv jen v Zonenrandgebiet.
- 90 Žalobkyně v tomto ohledu uvádí první výtku vycházející z nedostatku odůvodnění. Komise totiž neuvedla, v čem výhody spojené se zvláštními odpisy uvedené v předchozím bodě, které všechny spadaly jak do působnosti článku 3 ZRFG, tak článku 7 písm. d) EStG, splňovaly podmínku selektivity. Z napadeného rozhodnutí nevyplynou důvody, pro které mohly být výhody získané žalobkyní až do 31. prosince 1990 na základě článku 3 ZRFG pro investice s cílem omezení dopadu jejich činností na životní prostředí kvalifikovány jako podpory ve smyslu čl. 4 písm. c) ES.
- 91 Ve druhé výtce žalobkyně tvrdí, že daňové výhody, které získala na základě zvláštních odpisů, jež uskutečnila a které až do 31. prosince 1990 odpovídaly podmínkám použití jak článku 3 ZRFG, tak čl. 7 písm. d) EStG, nemohou být klasifikovány jako státní podpory, pokud nejsou selektivní.
- 92 Konečně v třetí části žalobního důvodu žalobkyně vytýká Komisi, že odpovídajícím způsobem nepřezkoumala v části napadeného rozhodnutí týkající se investic na ochranu životního prostředí, řadu dokumentů a vysvětlení poskytnutých Spolkovou republikou Německo při správním řízení za účelem prokázání slučitelnosti podpor získaných na tomto základě. Tento aspekt napadeného rozhodnutí je proto rovněž nedostatečně odůvodněn.
- 93 Komise se brání této kritice. Uvádí zejména, že jak bylo podrobně uvedeno v napadeném rozhodnutí, nemohla v žádném případě povolit podpory, které žalobkyně údajně obdržela pro investice týkající se ochrany životního prostředí. Spolková republika Německo totiž poskytla dotčené podpory, aniž ověřila, zda byly nezbytné pro uskutečnění investic na ochranu životního prostředí. Proto ani žalobkyně ani německá vláda nemohly poskytnout důkaz, že tyto investice byly nezbytné pro ochranu životního prostředí.
- 94 V tomto ohledu je třeba úvodem uvést, že Tribunál měl v částech rozsudku Salzgitter v. Komise, bod 7 výše, které Soudní dvůr nezrušil, za to, že Komise správně shledala, že daňová opatření plynoucí z článku 3 ZRFG, ze kterých měla žalobkyně prospěch, byla státními podporami neslučitelnými se společným trhem.
- 95 Tribunál dospěl k tomuto závěru v rámci analýzy prvního, druhého a třetího žalobního důvodu, týkajících se zejména samotné kvalifikace výhod získaných na základě 3 ZRFG jako státních podpor, jakož i pochybení, kterého se měla každopádně Komise dopustit tím, že neprohlásila na základě článku 95 UO všechny sporné podpory za slučitelné se Smlouvou o ESUO.
- 96 Nicméně jelikož Tribunál dosud neměl možnost rozhodnout o výtce vycházející z nedostatečného zohlednění okolnosti, že se některé investice žalobkyně týkaly ochrany životního prostředí, je třeba mít za to, že část jeho úvahy uvedené v předchozím bodě není na újmu důsledkům, které je třeba vyvodit z prvních dvou částí tohoto žalobního důvodu. To vzhledem k její zvláštnosti platí zejména pro první výtku druhé části žalobního důvodu vycházející z chybného odůvodnění napadeného rozhodnutí ohledně selektivity výhod plynoucích jak z režimu stanoveného v článku 3 ZRFG, tak režimu stanoveného v čl. 7 písm. d) EStG.

97 Naopak třetí část žalobního důvodu, vycházející obecně z nedostatečného odůvodnění části napadeného rozhodnutí věnované investicím na ochranu životního prostředí se v zásadě překrývá s jednou z výtek uplatněných na podporu osmého žalobního důvodu. Jelikož Tribunál tuto výtku zamítl v plném rozsahu v bodě 184 napadeného rozsudku a Soudní dvůr potvrdil tento aspekt úvahy Tribunálu v rozsudku o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, musí být třetí část pátého žalobního důvodu zamítnuta.

K první části žalobního důvodu, vycházející z nepovolení podpor na ochranu životního prostředí

98 Pokud jde o první část žalobního důvodu, je třeba nejprve upřesnit, že i když je ochrana životního prostředí jedním ze základních cílů Unie, nemůže povinnost zohlednit tento cíl ospravedlnit vyloučení selektivních opatření z působnosti čl. 4 písm. c) UO (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 2003, Španělsko v. Komise, C-409/00, Recueil, s. I-1487, bod 54).

99 Pro účely určení, zda vnitrostátní opatření spadá pod kvalifikaci státní podpory, nemá totiž význam jeho cíl, ale jeho účinky (viz obdobně rozsudky Soudního dvora ze dne 26. září 1996, Francie v. Komise, C-241/94, Recueil, s. I-4551, bod 20, a ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, C-75/97, Recueil, s. I-3671, bod 25; rozsudek Tribunálu ze dne 28. listopadu 2008, Hôtel Cipriani a další v. Komise, T-254/00, T-270/00 a T-277/00, Sb. rozh. s. II-3269, bod 195). Cíl ochrany životního prostředí sledovaný státními zásahy tak nepostačuje k tomu, aby tyto zásahy bez dalšího nebyly kvalifikovány jako „podpory“ (obdobně viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. prosince 2008, British Aggregates v. Komise, C-487/06 P, Sb. rozh. s. I-10505, bod 84 a citovaná judikatura).

100 Nicméně tato analýza není na újmu analýze podmínek, za kterých mohou být v rámci působnosti Smlouvy o ESUO podpory ocelářskému průmyslu financované členským státem, územními samosprávnými celky nebo ze státních prostředků považovány za slučitelné s řádným fungováním společného trhu podle kodexů podpor ocelářskému průmyslu (rozsudky Tribunálu ze dne 19. září 2006, Lucchini v. Komise, T-166/01, Sb. rozh. s. II-2875, a ze dne 25. září 1997, UK Steel Association v. Komise, T-150/95, Recueil, s. II-1433).

101 Je třeba dále připomenout, že Tribunál v části rozsudku Salzgitter v. Komise, bod 7 výše, kterou Soudní dvůr nezrušil, zamítl žalobní důvod vycházející z nepovolení sporných podpor na základě článku 95 UO.

102 Přezkum této výtky se tedy týká pouze otázky, zda podpory investic uvedené v bodě 87 výše mohly být povoleny na základě jednoho z kodexů podpor ocelářskému průmyslu.

103 V tomto ohledu je třeba připomenout, že na rozdíl od ustanovení Smlouvy o ES týkajících se státních podpor, které trvale opravňují Komisi rozhodovat o jejich slučitelnosti, kodexy podpor ocelářskému průmyslu přiznávají Komisi tuto pravomoc jen po omezenou dobu (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 24. září 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, s. I-7869, bod 115, a rozsudek Tribunálu ze dne 31. března 1998, Preussag Stahl v. Komise, T-129/96, Recueil, s. II-609, bod 43).

104 Pokud nejsou podpory Komisi oznámeny během období stanoveného za tímto účelem v kodexu, nemůže se již Komise vyjádřit ke slučitelnosti těchto podpor z pohledu uvedeného kodexu (viz rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 116 a citovaná judikatura; rozsudek Tribunálu ze dne 16. prosince 1999, Acciaierie di Bolzano v. Komise, T-158/96, Recueil, s. II-3927, body 61 a 62). Jakmile tedy uplynula doba platnosti kodexu, nemůže již Komise povolit na základě stanovených odchylek podporu ocelářskému průmyslu, která nebyla oznámena v rámci tohoto kodexu (viz rozsudek Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 62 a citovaná judikatura).

- 105 Kromě toho ze zásady právní jistoty vyplývá, že slučitelnost podpor se společným trhem může být v rámci kodexů podpor ocelářskému průmyslu posouzena pouze z hlediska pravidel, která platila v době, kdy byly skutečně vyplaceny. V tomto ohledu je třeba hmotněprávní pravidla unijního práva vykládat v zásadě tak, že se vztahují na situace vzniklé před jejich vstupem v platnost jen tehdy, pokud z jejich znění, účelu nebo systematiky jasně vyplývá, že jim takový účinek musí být přiznán (viz rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, body 117 až 119 a citovaná judikatura).
- 106 V projednávaném případě je nesporné, že Spolková republika Německo Komisi podpory neoznámila, což porušuje povinnost, kterou měla Spolková republika Německo od vstupu třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu v platnost. Navíc kodexy podpor ocelářskému průmyslu použitelné v době, kdy byly podpory vyplaceny, již nebyly platné v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí. Z toho vyplývá, že Komise správně uvedla v bodě 137 napadeného rozhodnutí, že k tomuto datu již nemohla povolit sporné podpory na základě kodexů podpor ocelářskému průmyslu, jejichž platnost uplynula.
- 107 Je třeba nicméně v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 105 výše posoudit, zda se takové povolení mohlo zakládat na šestém kodexu podpor ocelářskému průmyslu, platnému v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí. Tento kodex totiž ve svém článku 3 stanoví možnost, aby byly podpory určené na ochranu životního prostředí považovány za slučitelné se společným trhem za podmínky, že dodržují pravidla stanovená v pokynech Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí, jak jsou uvedeny v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 10. března 1994 (Úř. věst. C 72, s. 3), v souladu s kritérii použití na odvětví ocelářství ESUO definovanými v příloze tohoto kodexu.
- 108 Zpětné použití šestého kodexu podpor ocelářskému průmyslu je nicméně na základě téže judikatury možné jen tehdy, pokud takový účinek vyplývá jasně z jeho znění, účelu nebo struktury.
- 109 Přitom žádné ustanovení tohoto kodexu nestanoví, že může být použit se zpětnou účinností. Navíc ze struktury a cílů následných kodexů podpor vyplývá, že každý z nich stanoví pravidla pro přizpůsobení ocelářského průmyslu cílům uvedeným v člancích 2 UO, 3 UO a 4 UO v závislosti na potřebách existujících v dané době. Proto použití pravidel přijatých v určité době a v závislosti na situaci v této době na podpory vyplacené v průběhu předchozího období neodpovídá ani struktuře ani cílům tohoto druhu právní úpravy (viz obdobně rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 120).
- 110 Z toho vyplývá, že Komise v okamžiku, kdy přijala napadené rozhodnutí, nemohla povolit podpory vyplacené Spolkovou republikou Německo pro období hospodářských let 1985/1986 a 1994/1995 ani na základě kodexů podpor ocelářskému průmyslu platných postupně v průběhu těchto hospodářských let ani na základě šestého kodexu podpor ocelářskému průmyslu.
- 111 První část prvního žalobního důvodu musí být tedy zamítnuta jako neopodstatněná.

K druhé části žalobního důvodu, vycházející z chybějící selektivity daňových výhod získaných žalobkyní pro investice na ochranu životního prostředí, které až do dne 31. prosince 1990 spadaly jak do působnosti článku 3 ZRFG, tak do působnosti čl. 7 písm. d) EStG, jakož i z nedostatku odůvodnění

– K první výtce, vycházející z nedostatku odůvodnění

- 112 Pokud jde o první výtku, je třeba úvodem uvést, že podle ustálené judikatury týkající se článku 253 ES a obdobně použitelné ve vztahu k článku 15 UO odůvodnění vyžadované tímto ustanovením musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něj jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, aby se tak zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a aby příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti

na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání vysvětlení (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, Sb. rozh. s. I-6717, bod 73).

- 113 Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudek ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, bod 112 výše, bod 73; obdobně viz rozsudky Soudního dvora ze dne 29. února 1996, Belgie v. Komise, C-56/93, Recueil, s. I-723, bod 86, a ze dne 15. května 1997, Siemens v. Komise, C-278/95 P, Recueil, s. I-2507, bod 17).
- 114 Nicméně i když Komise není povinna se zabývat v odůvodnění rozhodnutí, která přijímá za účelem zajištění používání pravidel hospodářské soutěže, všemi skutkovými a právními otázkami, jakož i úvahami, které ji k přijetí takového rozhodnutí vedly, nic to nemění na skutečnosti, že je povinna na základě článku 15 UO uvést alespoň skutečnosti a úvahy, které mají základní význam v systematice jejího rozhodnutí, což soudu Unie a zúčastněným stranám umožňuje zjistit podmínky, za kterých použila Smlouvu (obdobně viz rozsudek Tribunálu ze dne 15. září 1998, European Night Services a další v. Komise, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Recueil, s. II-3141, bod 95 a citovaná judikatura).
- 115 Při kvalifikaci opatření jako podpory vyžaduje povinnost odůvodnění, aby byly uvedeny důvody, pro které Komise považuje dotčené opatření za opatření spadající do působnosti čl. 4 písm. c) UO (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 30. dubna 2009, Komise v. Itálie a Wam, C-494/06 P, Sb. rozh. s. I-3639, bod 49; rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 1998, Vlaams Gewest v. Komise, T-214/95, Recueil, s. II-717, bod 64, a Cityflyer Express v. Komise, T-16/96, Recueil, s. II-757, bod 66).
- 116 Kromě toho podle ustálené judikatury musí být pojem „státní podpora“ definován výlučně s ohledem na účinky státního zásahu (rozsudky ze dne 29. února 1996, Belgie v. Komise, bod 113 výše, bod 79, a British Aggregates v. Komise, bod 99 výše, bod 85; rozsudek Tribunálu ze dne 29. září 2000, CETM v. Komise, T-55/99, Recueil, s. II-3207, bod 53). Státní podpora ve smyslu unijního práva tak předpokládá, že v rámci daného právního režimu může státní opatření zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby oproti ostatním podnikům nebo odvětvím výroby, které se s ohledem na cíl sledovaný uvedeným režimem nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci (obdobně viz rozsudky Soudního dvora ze dne 8. listopadu 2001, Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Recueil, s. I-8365, bod 41; ze dne 29. dubna 2004, GIL Insurance a další, C-308/01, Recueil, s. I-4777, bod 68, a ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, Sb. rozh. s. I-1627, bod 40).
- 117 Je rovněž třeba připomenout, že specifičnost nebo selektivita státního opatření představuje jednu z vlastností pojmu „státní podpora“ rovněž v oblasti působnosti Smlouvy o ESUO (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. prosince 1998, Ecotrade, C-200/97, Recueil, s. I-7907, bod 34), a to navzdory skutečnosti, že toto kritérium není výslovně uvedeno v čl. 4 písm. c) UO. Z této zásady zejména vyplývá, že Komise nemůže uložit podniku, který je příjemcem podpory, sankci nestanovenou unijním právem, tím, že bude vyžadovat vrácení vyšší částky, než je částka podpory, kterou podnik skutečně obdržel, a to i když je vrácení požadováno až dlouho po poskytnutí sporné podpory (rozsudek ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, bod 99 výše, bod 65, a rozsudek CETM v. Komise, bod 116 výše, bod 164).
- 118 V projednávaném případě je nesporné, že čl. 7 písm. d) EStG zavedl přinejmenším do 31. prosince 1990 režim umožňující německým podnikům provádět zvláštní odpisy pro investice uskutečněné na ochranu životního prostředí, který byl použitelný na celém území Německa, a tedy

i v Zonenrandgebiet. Tyto daňové výhody, podobné co do své formy a finančních důsledků zvláštním odpisům uskutečněným na základě článku 3 ZRFG, nemohly být nicméně kumulovány s těmito podporami na danou investici.

- 119 V tomto ohledu je jistě třeba konstatovat, že Spolková republika Německo v dopise zaslaném Komisi dne 10. května 1999 v rámci řízení zahájeného Komisí ohledně podpor vyplacených žalobkyni na základě článku 3 ZRFG uvedla hlavní vlastnosti režimu daňových výhod pro investice na ochranu životního prostředí spadající pod čl. 7 písm. d) EStG. Upřesnila tak, že tento režim umožňoval zvláštní odpisy srovnatelné s těmi stanovenými článkem 3 ZRFG, a uvedla, že tento režim spadal pod obecné daňové právo, a mohl z něj mít tedy prospěch každý podnik v Německu provádějící investice odpovídající podmínkám stanoveným čl. 7 písm. d) EStG. Spolková republika Německo rovněž upřesnila, že takové daňové výhody představovaly alternativu k daňovým výhodám vyplývajícím z článku 3 ZRFG a že hranice pro zvláštní odpisy byla v obou případech stanovena na 50 %. V témže dopisu Spolková republika Německo nakonec uvedla, že řada investic uskutečněných žalobkyní během sporného období, jejichž povaha a výše byly upřesněny v příloze 2 tohoto dopisu, odpovídala podmínkám použití režimu zavedeného čl. 7 písm. d) EStG. Obsah této části dopisu ze dne 10. května 1999 byl znovu uveden v dopise zaslaném Spolkovou republikou Německo Komisi dne 17. ledna 2000.
- 120 V dopise zaslaném Komisi dne 14. října 1999 Spolková republika Německo navíc podala určitá dodatečná upřesnění ohledně investic uskutečněných žalobkyní a týkajících se snížení dopadu jejich činností na životní prostředí, přičemž se zejména jednalo o jejich technické vlastnosti, příspěvek na ochranu životního prostředí, jakož i zvláštní podíl, který ochrana životního prostředí představovala v celkové částce každé z těchto investic.
- 121 Nicméně jak správně poznamenává Komise, Spolková republika Německo v průběhu správního řízení neuvedla, že koexistence režimu zavedeného článkem 3 ZRFG a režimu zavedeného čl. 7 písm. d) EStG mohla odstranit selektivitu části sporných výhod získaných žalobkyní. Dále ze spisu nevyplývá a nebylo ani tvrzeno, že žalobkyně uvedla takový argument v rámci kontaktů, které měla s Komisí v průběhu správního řízení. S ohledem na tento kontext a v souladu se zásadami připomenutými v bodě 113 výše, je tedy třeba mít za to, že Komise nebyla povinna zvláště odůvodnit napadené rozhodnutí ohledně otázky selektivity vznesené žalobkyní v rámci této žaloby.
- 122 Projednávaná výtka tedy musí být zamítnuta, a to aniž je třeba posoudit, zda takové odůvodnění vyplývá z vysvětlení poskytnutých Komisí v bodě 134 a následujících napadeného rozhodnutí.
- Ke druhé výtce, vyplývající z chybějící selektivity části sporných výhod
- 123 Pokud jde dále o druhou výtku, vycházející z omylu, kterého se měla dopustit Komise tím, že zahrnula do základu pro výpočet sporných podpor daňové výhody, které žalobkyně požívala pro investice směřující ke snížení dopadu jejich činností na životní prostředí a které až do 31. prosince 1990 spadaly do oblasti působnosti jak článku 3 ZRFG, tak čl. 7 písm. d) EStG, jelikož tyto výhody nejsou selektivní, tato výtka nemůže obstát.
- 124 Zprv je třeba zdůraznit, že v projednávaném případě nebylo konkrétně prokázáno, že určité investice uskutečněné žalobkyní na základě článku 3 ZRFG až do 31. prosince 1990 mohly využívat režim zvláštních odpisů zavedený čl. 7 písm. d) EStG.
- 125 Zadruhé prospěch z daňových výhod stanovených článkem 3 ZRFG podléhal pouze zeměpisné podmínce, a sice umístění průmyslového zařízení v Zonenrandgebiet. Ze znění tohoto ustanovení nevyplývá, že zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně byly podmíněny uskutečněním investic na ochranu životního prostředí.

- 126 Zatřetí, protože bylo rozsudky Tribunálu a Soudního dvora vydanými v projednávaném sporu potvrzeno, že tento režim vedl k poskytnutí státních podpor ve prospěch žalobkyně, nemohou být tyto podpory zároveň považovány za obecná opatření, která nespadají pod zákaz formulovaný v čl. 4 písm. c) UO, jelikož měly za cíl ochranu životního prostředí. Jak totiž vyplývá z judikatury citované v bodě 99 výše, pro účely určení, zda vnitrostátní opatření spadá pod pojem „státní podpora“, nemá význam jeho cíl, ale jeho účinky. Přitom v projednávaném případě je třeba konstatovat, že článek 3 ZRFG umožnil žalobkyni získat daňové výhody nezávisle na cíli ochrany životního prostředí sledovaném případně investicemi, které využívaly zvláštní odpisy.
- 127 Odkazy na čl. 7 písm. d) EStG obsažené v určitých ročních účetních závěrkách žalobkyně, které naznačují, že žalobkyně mohla uskutečnit výjimečné rezervy na tomto základě, nemohou tento závěr zpochybnit, a to zejména s ohledem na skutečnost, že výhody získané na tomto základě nemohly být kumulovány s výhodami získanými žalobkyní na základě článku 3 ZRFG, a tedy je nezbytně vylučovaly. Přezkum ročních účetních závěrek spíše naznačuje, že žalobkyně uplatnila pro různé investice a různé částky podle různých způsobů a v různých rozvahách někdy článek 3 ZRFG a někdy čl. 7 písm. d) EStG.
- 128 Konečně začtvrté v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, článek 3 ZRFG nemůže být ani postaven na roveň čl. 7 písm. d) EStG. Jak totiž připouští sama žalobkyně, zvláštní odpisy stanovené v čl. 7 písm. d) EStG byly až do dne 31. prosince 1990 použitelné na každý podnik, který v Německu provedl investice na ochranu životního prostředí za podmínek stanovených tímto článkem. Jak však žalobkyně připouští, toto ustanovení nepodléhalo na rozdíl do článku 3 ZRFG podmínce, aby se investice uskutečnila na zeměpisně určeném území v Německu. Naopak podmínky pro zvolení opatření článku 3 ZRFG nebyly nijak spojeny s cílem ochrany životního prostředí nebo ekologickým cílem dotovaných investic, ale pouze s jejich umístěním do jednoho nebo několika zařízení nacházejících se v Zonenrandgebiet. Přitom skutečnost, že žalobkyně mohla mít případně prospěch z výhod stanovených v čl. 7 písm. d) EStG, pokud by nevyužívala režimu zavedeného článkem 3 ZRFG, jak tvrdila Spolková republika Německo v průběhu správního řízení, neznamená, že výhody získané žalobkyní na základě článku 3 ZRFG nepředstavovaly státní podpory a že se podmínky pro poskytnutí podpor na tomto základě neliší od podmínek čl. 7 písm. d) EStG.
- 129 S ohledem rovněž na závěry uvedené v bodech 111 a 122 musí být tudíž projednávaný žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajně nesprávného posouzení týkajícího se definice rozhodné aktualizací sazby, nedostatku jasnosti, pokud jde o zohlednění sazby zdanění příjmů, a z nedostatku odůvodnění

- 130 Úvodem je třeba uvést, že Komise v projednávaném případě připouští, že nemohla stanovit hrubou částku poskytnutých podpor. Pro stanovení intenzity dotčených podpor nicméně použila tři složky výpočtu umožňující určit čistou částku podpor na investice, které musí být vráceny (dále jen „čistý subvenční ekvivalent“). Podle bodů 93 až 104 napadeného rozhodnutí jsou těmito třemi složkami sazba zdanění, aktualizací sazba (nebo referenční sazba) a povaha uskutečněných investic.
- 131 Projednávaným žalobním důvodem žalobkyně zaprvé zpochybňuje aktualizací sazbu použitou Komisí. Zadruhé má za to, že rozhodnutí je nejasné, pokud jde o opatření, podle kterého musí být pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu zohledněna sazba zdanění zisků.

K první části žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení ohledně určení rozhodných aktualizací sazeb Komise

- 132 Z bodu 97 napadeného rozhodnutí vyplývá, že aktualizací sazba pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu je „regionální referenční sazba platná v okamžiku poskytnutí podpor“. V rozsahu, v němž byla platba podpor časově rozvržena, použila Komise pro každý rok mezi lety 1986 a 1995 různou sazbu, použitelnou v Německu, a to s odkazem na systém výpočtu čistého subvenčního ekvivalentu stanoveného pro podpory na investice v rámci pokynů pro regionální podpory ze dne 10. března 1998 (Úř. věst. C 74, s. 9).
- 133 Žalobkyně tvrdí, že tato metoda výpočtu nezohledňuje její individuální situaci a vede k tomu, že je od ní požadována vyšší částka podpory než ta, ze které měla skutečně prospěch na základě článku 3 ZRFG. Žalobkyně má za to, že referenční sazba měla být stanovena odkazem na úrokovou sazbu, kterou během hospodářských let 1985/86 až 1997/98 získala z investování přebytků hotovosti, které vyplývaly ze zvláštních odpisů, tedy průměrně 5,99 % během všech těchto hospodářských let.
- 134 Žalobkyně rovněž vytýká Komisi, že nezohlednila sazby použitelné po hospodářském roce 1994/1995, zatímco pro výpočet sazeb bylo třeba zohlednit období od okamžiku, ke kterému bylo vykonáno právo na zvláštní odpisy, až do okamžiku stanovení částky k vrácení.
- 135 Komise, která nezpochybňuje, že referenční sazby použitelné pro každý rok v letech 1986 až 1995 byly stanoveny nezávisle na individuální situaci žalobkyně, se zároveň domnívá, že „referenční sazby se v tomto případě blíží nejlepšímu možnému odhadu finančních výhod, které vyplývají z platby dotčených podpor příjemcům“.
- 136 Jedná se tedy o určení, zda je správné, že Komise zaprvé použila jako aktualizací sazbu referenční sazby použité pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu v rámci regionálních podpor v Německu a zadruhé nezohlednila v tomto rámci referenční sazby použitelné mezi rokem 1996 a 1998.
- K první výtce, vycházející ze stanovení aktualizací sazby odkazem na sazby použité pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu v rámci regionálních podpor
- 137 Úvodem je třeba připomenout, že navrácení protiprávně poskytnuté státní podpory s cílem obnovení stavu před poskytnutím této podpory v zásadě nemůže být považováno za nepřiměřené opatření vzhledem k cílům čl. 4 písm. c) UO (viz rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 157 a citovaná judikatura).
- 138 Toto vymáhání musí být nicméně omezeno na finanční výhody skutečně plynoucí ze zpřístupnění podpor přijímajícímu podniku a musí jim být úměrné (obdobně viz rozsudek Tribunálu ze dne 8. června 1995, Siemens v. Komise, T-459/93, Recueil. s. II-1675, bod 99).
- 139 Tak za předpokladu, že poskytnutá podpora má formu odložení daně po několik let, a tedy bezúplatné půjčky hotovosti nebo půjčky s nulovou úrokovou sazbou, je třeba, s cílem přiblížit se obnově původního stavu, nařídít vrácení všech úroků, které by příjemce musel zaplatit v sazbě používané na trhu (obdobně viz rozsudek Cityflyer Express v. Komise, bod 115 výše, bod 56).
- 140 Přitom Komise disponuje za účelem nařízení obnovy dřívější situace pravomocí určit úrokovou sazbu umožňující dosáhnout takové obnovy (rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 161). Není tedy věcí soudu Unie, aby v rámci kontroly legality výkonu takové pravomoci nahradil posouzení Komise svým posouzením v této oblasti, ale přísluší mu přezkoumat, zda je posouzení Komise stíženo zjevným pochybením nebo zneužitím pravomoci (rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 103 výše, bod 161; viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 12. prosince 2002, Francie v. Komise, C-456/00, Recueil, s. I-11949, bod 41 a citovaná judikatura,

a rozsudky Tribunálu ze dne 12. prosince 1996, *AIUFFASS a AKT v. Komise*, T-380/94, Recueil, s. II-2169, bod 56, a ze dne 15. září 1998, *BFM a EFIM v. Komise*, T-126/96 a T-127/96, Recueil, s. II-3437, bod 81).

- 141 Pokud jde o určení použitelných sazeb, je třeba připomenout, že referenční sazby mají představovat průměrnou úroveň úrokových sazeb platných v každém členském státě. Referenční sazby představují tedy platnou indicii tržních sazeb půjček určených na průmyslové investice (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1988, *Francie v. Komise*, 102/87, Recueil, s. 4067, bod 25).
- 142 V tomto ohledu již bylo rozhodnuto, že z důvodů právní jistoty a rovného zacházení může mít Komise obecně za to, že je legitimní použít referenční sazbu platnou během určitého období na všechny půjčky poskytnuté během tohoto období (obdobně viz rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, *Řecko v. Komise*, C-278/00, Recueil, s. I-3997, bod 62).
- 143 Navíc je legitimní, aby Komise jako referenční sazbu zohlednila sazby stanovené pro posouzení režimů regionálních podpor, jak jsou pravidelně zveřejňovány v *Úředním věstníku Evropských společenství*, protože by tyto příznivé sazby, které se vztahují na finančně zdravé podniky, byly uplatněny za účelem zjištění existence prvků podpory v případě, že by byl sporný režim oznámen (obdobně viz rozsudek Tribunálu ze dne 11. června 2009, *Itálie v. Komise*, T-222/04, Sb. rozh. s. II-1877, bod 70).
- 144 S ohledem na tyto zásady je třeba rozhodnout o první výtce.
- 145 Komise, která vycházela zejména ze zjištění, že stanovení skutečných výhod získaných žalobkyní prostřednictvím investování případných přebytků hotovosti je v projednávaném případě velmi obtížné a v každém případě by vedlo k narušení rovnováhy mezi podniky v závislosti na jejich finanční politice, se v napadeném rozhodnutí domnívala, že je vhodné použít jako aktualizací sazbu referenční sazby použité v rámci regionálních podpor, které byly platné v okamžiku poskytování sporných podpor, tedy mezi lety 1986 a 1995.
- 146 Žalobkyně, podporovaná v tomto bodě Spolkovou republikou Německo, má naopak za to, že tyto jednotné sazby, upřesněné v bodě 97 napadeného rozhodnutí, jsou vyšší než sazby, které mohla využívat díky investování přebytků hotovosti vyplývajících ze zvláštních odpisů a rezerv osvobozených od daně uskutečněných na základě článku 3 ZRFG. Aktualizační sazba tedy měla být stanovena pouhým odkazem na úrokovou sazbu půjčovateli během tohoto období.
- 147 V projednávaném případě je nesporné, že žalobkyně využívala díky zvláštním odpisům a rezervám osvobozeným od daně stanoveným v článku 3 ZRFG odložení daně, které jak právem uvedla Komise v bodě 61 napadeného rozhodnutí, je třeba posoudit jako úvěr s nulovými úroky ve výši odložené daně a v době trvání odkladu. I když tedy podnik musel na konci období odpisování investic zaplatit částku odložené daně, nemusel nicméně platit úroky z částek, které měl během tohoto období odkladu k dispozici.
- 148 S ohledem na zásadu připomenutou v bodě 139 výše, je tedy třeba mít za to, že skutečná výhoda, z níž měla žalobkyně prospěch, odpovídá částce úroků, kterou by musela zaplatit v tržní sazbě, kdyby si musela půjčit kapitál odpovídající výši odložené daně.
- 149 Dále z judikatury připomenuté v bodech 141 až 143 výše vyplývá, že Komise mohla za těchto okolností použít jako aktualizací sazbu referenční sazby stanovené pro hodnocení režimů regionálních podpor.
- 150 Zejména, jak zdůrazňuje Komise, by v projednávaném případě skutečnost, že by se úrokové sazby půjčovateli, které jsou v zásadě nižší než sazby pro půjčující, použily na částky odložené daně, vedla k paradoxní situaci, že by žalobkyně právě díky půjčkám hotovosti, které jí německé orgány protiprávně poskytly, získala výhodu při stanovení intenzity podpory. Taková volba by vedla k použití metody pro stanovení intenzity podpory, která by se potenciálně lišila nejen podle toho, zda bude mít dotčená

podpora formu odložení daně nebo zvýhodněného úvěru, či dokonce úvěru s nulovou úrokovou sazbou pro provedení investice, ale v případě odložení daně rovněž podle toho, zda by podnik, který byl jejím příjemcem, bez této podpory musel či nemusel uzavřít úvěr, aby uskutečnil dotýčnou investici.

151 Z toho vyplývá, že žalobkyně a Spolková republika Německo nebyly schopny prokázat ani nesprávné právní posouzení ani zjevně nesprávné posouzení Komise při stanovení aktualizací sazby použitelné na odklad daně, ze kterého měla žalobkyně prospěch.

152 Pátou výtku je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

– K druhé výtce, vycházející z nezbytnosti zohlednit aktualizací sazby použitelné během období hospodářských let 1995/1996 až 1997/1998

153 Žalobkyně se domnívá, že Komise měla při stanovení podpor získaných na základě článku 3 ZRFG zohlednit nejen referenční sazby použitelné pro hospodářské roky 1985/1986 až 1994/1995, ale i referenční sazbu pro hospodářské roky 1995/1996 až 1997/1998. Žalobkyně uvádí, že kvantifikace podpor musí zahrnovat období od okamžiku výkonu práva na zvláštní odpisy až do okamžiku stanovení částky k navrácení.

154 Komise odmítla zohlednit referenční sazby, které platily v Německu v průběhu těchto let z důvodu, že se dotčená opatření týkala let 1986–1995, a že je tedy třeba omezit analýzu na toto období.

155 V tomto ohledu je úvodem třeba uvést, že z formulace žaloby vyplývá, že tato výtky musí být chápány v tom smyslu, že se týkají pouze referenčních sazeb použitelných pro výpočet podpor ve formě dotací na zvláštní odpisy žalobkyně, uskutečněných na základě článku 3 ZRFG, nikoliv ve formě výjimečných rezerv vytvořených na tomto základě.

156 Navíc z analýzy první výtky v bodech 137 až 152 výše vyplývá, že se Komise nedopustila v bodě 97 napadeného rozhodnutí pochybení tím, že stanovila aktualizací sazbu odkazem na sazby použité pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu v rámci regionálních podpor v Německu.

157 Dále je třeba uvést, že Komise v bodě 92 napadeného rozhodnutí upřesnila, že toto rozhodnutí se týká výše zvláštních odpisů a rezerv osvobozených od daně uskutečněných, respektive vytvořených žalobkyní mezi lety 1986 a 1995, které porušují zákaz uvedený v čl. 4 písm. c) UO. Tabulka uvedená v témže bodě rozhodnutí uvádí, že byla použita částka 484 milionů DEM, pokud jde o zvláštní odpisy a částka 367 milionů DEM, pokud jde o rezervy osvobozené od daní, přičemž tyto částky mají sloužit za základ výpočtu celkové podpory, kterou skutečně využívala žalobkyně. Tyto částky odpovídají kromě toho částkám uvedeným v článku 1 výroku napadeného rozhodnutí.

158 Přitom argumentace žalobkyně směřuje v zásadě ke kritice skutečnosti, že Komise při výpočtu podpor k navrácení nepoužila aktualizací sazby, které byly použitelné během období hospodářských let 1995/1996 až 1997/1998. V tomto ohledu by bylo třeba zohlednit výhody, které žalobkyně nadále požívala v průběhu dotčeného období z důvodu zvláštních odpisů uskutečněných na základě článku 3 ZRFG.

159 Stačí nicméně konstatovat, jak vyplývá z analýzy v bodě 157 výše, že uvedené výhody, i kdyby byly prokázány, nejsou předmětem napadeného rozhodnutí, a tato výtky je tedy irrelevantní.

160 Z toho plyne, že první část šestého žalobního důvodu musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

K druhé části žalobního důvodu, vycházející z nejasnosti pokud jde o zohlednění sazby dně ze zisku při výpočtu čistého subvenčního ekvivalentu a z nedostatku odůvodnění

161 Žalobkyně se domnívá, že dosah napadeného rozhodnutí není jasný, pokud jde o zohlednění sazby zdanění pro výpočet podpor k navrácení. Podle žalobkyně Komise neupřesnila, zda sazba zdanění zisků musí být použita pouze na částky odložené daně nebo rovněž na úroky.

162 Komise v tomto ohledu nic nekomentovala.

163 Body 94 a 95 napadeného rozhodnutí upřesňují:

„Sazba zdanění

(94) Německo odkazuje zejména na pokyny pro regionální podpory, přílohu I, bod 1.1, které upřesňují, že „intenzita podpor musí být stanovena po zdanění, to znamená po odpočtu daně spojené s jejich získáním, zejména daně ze zisku. Mluví se tak o čistém subvenčním ekvivalentu, který představuje podporu, která příjemci zůstane po zaplacení dotčené daně [...]“

(95) Pro vypočtení čistého subvenčního ekvivalentu je tedy třeba zohlednit sazbu daně z (nedistribúovaného) zisku. Tato sazba se uplatní zejména při odhadu odkladu daně a tedy výhody, ze které měl podnik prospěch. Komise poznamenává, že se kromě toho sazba zdanění během období 1986–1995 měnila.“ (*neoficiální překlad*)

164 Zaprvé z této části vyplývá, že Komise zohlednila žádost Spolkové republiky Německo odpočíst daň ze zisku z hrubé částky podpor, aby vypočetla čistý subvenční ekvivalent.

165 Zadruhé je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury vzhledem k tomu, že ustanovení Společenství neupravují postup vymáhání bezdůvodně vyplacených částek, musí být vrácení protiprávně poskytnuté podpory uskutečněno podle postupů stanovených vnitrostátním právem (rozsudky Soudního dvora ze dne 21. září 1983, Deutsche Milchkontor a další, 205/82 až 215/82, Recueil, s. 2633, body 18 až 25, a ze dne 2. února 1989, Komise v. Německo, 94/87, Recueil, s. 175, bod 12; rozsudek Siemens v. Komise, bod 138 výše, bod 82).

166 Jak připomíná Komise v bodě 153 napadeného rozhodnutí, Komise nesmí v rozhodnutích nařizujících vymáhání státní podpory vypočíst vliv daně na částku podpor, která má být navržena, protože tento výpočet spadá do působnosti vnitrostátního práva, nýbrž musí jen uvést hrubou částku, která se má vymáhat (rozsudek Siemens v. Komise, bod 138 výše, bod 83).

167 To nebrání vnitrostátním orgánům, aby v rámci vymáhání podpory případně odečetly na základě jejich vnitrostátních pravidel určité částky z částky, která má být navržena, za podmínky, že použití těchto vnitrostátních pravidel neucíní uvedené vymáhání prakticky nemožným nebo nebude diskriminační oproti srovnatelným případům upraveným vnitrostátním právem (rozsudek Siemens v. Komise, bod 138 výše, bod 83).

168 V projednávaném případě článek 1 napadeného rozhodnutí uvádí základ, ze kterého musí být vypočtena hrubá částka podpor, zatímco čl. 2 odst. 2 napadeného rozhodnutí upřesňuje, že „navrácení proběhne bezodkladně v souladu s postupy dle vnitrostátního práva“. Způsoby provedení napadeného rozhodnutí tedy jsou nadále upraveny vnitrostátním právem.

169 V důsledku toho je třeba mít za to, že Komise nebyla povinna v napadeném rozhodnutí upřesnit, podle jakých postupů musí být Spolkovou republikou Německo uskutečněn výpočet sazby daně ze zisku, jelikož tento výpočet mají provést orgány tohoto členského státu v souladu s vnitrostátními pravidly.

- 170 Konečně je třeba mít vzhledem k výše uvedenému za to, že tato část napadeného rozhodnutí není
stížena nedostatkem odůvodnění.
- 171 Musí být proto zamítnuta druhá část šestého žalobního důvodu, jakož i šestý žalobní důvod v plném
rozsahu.
- 172 S ohledem na všechny tyto skutečnosti je třeba zamítnout žalobu v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 173 Soudní dvůr ve svém rozsudku o kasačním opravném prostředku, bod 11 výše, určil, že o nákladech
řízení bude rozhodnuto později. Tribunálu tedy přísluší, aby v tomto rozsudku rozhodl o veškerých
nákladech souvisejících s jednotlivými řízeními, v souladu s článkem 121 jednacího řádu.
- 174 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada
nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že
Komise požadovala náhradu nákladů řízení, a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně
uvedené uložit náhradu nákladů řízení.
- 175 Spolková republika Německo, která vstoupila do řízení jako vedlejší účastnice, ponese vlastní náklady
řízení jak před Tribunálem, tak před Soudním dvorem na základě článku 87 odst. 4 prvního
pododstavce jednacího řádu.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (druhý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Salzgitter AG ponese vlastní náklady řízení a naradí náklady řízení vynaložené Evropskou
komisí jak před Tribunálem, tak před Soudním dvorem.**
- 3) **Spolková republika Německo ponese vlastní náklady řízení jak před Tribunálem, tak před
Soudním dvorem.**

Forwood

Dehousse

Wiszniewska-Bialecka

Schwarcz

Popescu

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 22. ledna 2013.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	2
Řízení a návrhová žádání účastnic řízení po vrácení věci	3

Právní otázky	4
1. K přípustnosti návrhových žádání směřujících k tomu, aby se Komisi nařídilo určit skutečné zvýhodnění, které žalobkyně na základě podpor požívala	4
2. K věci samé	4
K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady právní jistoty	5
Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení vyplývajícího z kvalifikace určitých investic jako investic, které spadají do působnosti Smlouvy o ESUO	9
K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nezohlednění okolnosti, že se některé investice týkaly ochrany životního prostředí, jakož i z nedostatku odůvodnění	11
K první části žalobního důvodu, vycházející z nepovolení podpor na ochranu životního prostředí	13
K druhé části žalobního důvodu, vycházející z chybějící selektivity daňových výhod získaných žalobkyní pro investice na ochranu životního prostředí, které až do dne 31. prosince 1990 spadaly jak do působnosti článku 3 ZRFG, tak do působnosti čl. 7 písm. d) EStG, jakož i z nedostatku odůvodnění	14
– K první výtce, vycházející z nedostatku odůvodnění	14
– Ke druhé výtce, vyplývající z chybějící selektivity části sporných výhod	16
K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajně nesprávného posouzení týkajícího se definice rozhodné aktualizací sazby, nedostatku jasnosti, pokud jde o zohlednění sazby zdanění příjmů, a z nedostatku odůvodnění	17
K první části žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení ohledně určení rozhodných aktualizací sazeb Komisí	18
– K první výtce, vycházející ze stanovení aktualizací sazby odkazem na sazby použité pro výpočet čistého subvenčního ekvivalentu v rámci regionálních podpor	18
– K druhé výtce, vycházející z nezbytnosti zohlednit aktualizací sazby použitelné během období hospodářských let 1995/1996 až 1997/1998	20
K druhé části žalobního důvodu, vycházející z nejasnosti pokud jde o zohlednění sazby daně ze zisku při výpočtu čistého subvenčního ekvivalentu a z nedostatku odůvodnění	21
K nákladům řízení	22